

Толмачова І. Г. Вплив медіа-засобів на розвиток особистості в умовах сучасної освіти / І. Г. Толмачова, Г. Г. Шевирьова // Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного навчального закладу : Збірник за матеріалами VI Всеукр. науково-практичної конференції (12 грудня 2018 року). – Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» – Лисичанськ : ФОП Чернов О. Г. – 2018. – С. 225 – 227.

В статті йдеться про вплив медіа-засобів на розвиток особистості в умовах сучасної освіти; висвітлені погляди науковців щодо впливу медіа-засобів на дитину молодшого шкільного віку. В статті наведено приклади головних аспектів, які стануть у нагоді під час організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Ключові слова: медіа-засоби, освітній процес, розвиток особистості, заклади загальної середньої освіти.

ВПЛИВ МЕДІА-ЗАСОБІВ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Бурхливий розвиток медіа-засобів призводить до реформування освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, де учні вже з початкової ланки активно користуються планшетами, телефонами, ноутбуками, комп'ютерами, забуваючи про те, що означені гаджети можуть виступати не лише в якості розваг, джерелом накопичення корисної й цікавої інформації, а й є засобом впливу на загальний фізичний, духовний, моральний потенціал молодшого школяра. Тому, учитель початкової ланки як кваліфікований фахівець нової генерації має навчити дітей покоління «Z» грамотно використовувати медіа-засоби, аналізувати інформацію, отриману з медіа, компетентно підходити до розв'язання завдань освіти засобами медіа.

Отже, *метою нашого дослідження* є визначення впливу медіа на розвиток молодшого школяра в умовах сучасної медіа-освіти.

Питання щодо впливу медіа-засобів на формування дитини як особистості стало предметом дослідження для багатьох науковців: О. Антонов,

Г. Артюніна, О. Ливинська, О. Малькова, З. Мартинова, О. Обжорін, Є. Петров, А. Шаханська та ін.

Так, дослідниця А. Шаханська говорить про те, що, здебільшого, на формування особистості впливають мультиплікаційні фільми, які негативно відображаються на поведінці дитини (безпосереднє копіювання молодшими учнями героїв фільму, переймання певних негативних якостей, зумовлюють прояву недопустимої поведінки серед людей); сприяють психічному порушенню дитини (порушуються пізнавальні процеси, моторика, розвиток мови); формують певні інтереси й нахили; зменшують об'єм пам'яті [1].

Науковець Г. Артюніна звертає увагу на те, що при роботі за комп'ютером у молодшого школяра порушується зір, навантажуються м'язи тіла, відбувається вплив електромагнітного поля на підростаючий організм. Як бачимо, медіа-засоби можуть негативно впливати на загальний стан дитини, особливо коли не знаєш меж безпеки чи зневажаєш її. Дослідниця Г. Артюніна стверджує, що необхідно впроваджувати певні правила, вправи під час роботи з медіа. Особливо це стосується учнів, які систематично на уроках застосовують гаджети. Певний комплекс вправ (фізкультхвилинки, гімнастика для очей) допоможе розслабити м'язи й відволіктись від екрану монітору. Сьогодні варто казати про запровадження сертифікатів, норм, правил в заклади загальної середньої освіти з метою зменшення впливу комп'ютерів на здоров'я дитини. Це є важливо, адже здоров'я варте уваги й дбати про нього слід змалку [2].

А. Обжорін звертає увагу на те, що учні XXI століття – це покоління нових медіа-засобів, які кожен день поглинають інформацію, отриману з медіа. Тому варто звернути увагу на інформацію, отриману учнем, «подорожуючи» мережею Інтернет. Великі обсяги новин, фактів зумовлюють сучасне покоління мислити нестандартно, критично висловлювати власну точку зору; масштабна кількість інформації сприяє переформатуванню поглядів на суспільні процеси, дії, які відбуваються в сучасному інформаційному світі. Ми вважаємо, що необхідно вже з початкової школи вчити учнів правильно застосовувати медіа-засоби, сприяти аналізу інформації, що позитивно вплине на психіку й моральні

погляди молодших школярів [3]. Аналізуючи дослідження науковців, спостерігаємо двояке ставлення їх до медіа. З одного боку, гаджети передбачають швидкий пошук потрібної інформації, з іншого, негативно впливають на психіку дитини. Тому, слід звертати увагу учнів на означений аспект, який піддається впливу з боку медіа.

Отже, науковці говорять про те, що сучасні учні більше часу витрачають на пошук інформації через медіа-засоби, відводячи менше часу на безпечне користування ними. Варто відмітити про санітарно-гігієнічні вимоги при роботі з комп'ютером, відповідне освітлення й, найголовніше, удосконалення та осучаснення медіа-засобів.

Освітній процес в закладах загальної середньої освіти передбачає систематичне застосування медіа: перегляд відео, мультимедіа презентацій, робота з Інтернет-джерелами, створення власних авторських медіа-продуктів, зокрема, набір тексту в програмі Microsoft Word. Тому, вчитель початкової ланки має організовувати освітній процес таким чином, щоб не зашкодити здоров'ю учнів. Це можуть бути рухомі фізкультхвилинки, гімнастика для очей (бажано без застосування екранів комп'ютера); добір спеціального комплексу вправ, які захищатимуть організм дитини від сколіозу, кіфозу, лордозу, зменшать запаморочення й головні болі, скоротять навантаження на ліктювий суглоб; спостереження за поставою здобувачів освіти під час роботи з медіа-засобами. Вважаємо, що слід систематично проводити роз'яснювальні бесіди з учнями щодо переваг і недоліків медіа-засобів, впроваджувати науково-дослідні роботи з актуальних проблем сьогодення. Наприклад, тему «Вплив медіа на здоров'я людини» учні можуть реалізувати, працюючи в групах. Кожен учасник команди обирає форму, в якій він зможе детально репрезентувати накопичені дані з запропонованої теми. Всебічне висвітлення інформації з проблемних тем, які є цікавими для молоді, сприятиме замисленню молодших школярів про особливості роботи з медіа-засобами. Варто долучати учнів до вивчення найактуальніших тем сьогодення, які потребують негайного аналізу й розв'язання.

Список використаної літератури

1. Шаханская А. Влияние мультипликационных фильмов на развитие детей младшего школьного возраста / А. Шаханская // Вестник Челябинского государственного университета. – 2013. – № 22 (313). – Вып. № 81. – С. 286 – 289.
2. Артюнина Г. Влияние компьютера на здоровье школьника / Г. Артюнина, О. Левинська // Псковский региональный журнал. – 2011. – С. 144 – 150.
3. Обжорин А. Профилактика компьютерной и интернет-зависимости в современной школе / А. Обжорин // Научно-теоретический журнал. – 2011. – № 1 (6). – С. 79 – 82.